

19

1778, 7.

QVAESTIO
IVRIS CONTROVERSI
AN
VITAE BENE ACTAE
PROBATIO SIT DEFENSIONIS
INCVLPATI ARGVMENTVM

QVAM
ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA

PRAESIDE
D. CHRISTIANO HENR. BREVNING

PROFESS. PVBL. ORDIN. IVR. NAT. ET GENT.
ET SOCIET. LITER. DVISBVRG.

SOCIO

IN AVDITORIO IVRIDICO

DIE XXIII. OCTOBR. MDCCCLXXVIII

DEFENDET

IOANNES SAMVEL MESCHKE

LVCCAV. ALTENB.

LIPSIÆ
EX OFFICINA LANGENHEMIA

AN
VITAE BENE ACTAE
PROBATIO SIT DEFENSIONIS
INCVLPATI ARGVMENTVM.

§. I.

Est sententia, quam fere omnes defendunt,
defensionem esse iuris naturalis. Concedo, si
de naturali illa defensione, quae quocun-
que modo, etiam armis fieri potest, intelligis: sed si de
artificiofa illa defensione, quam inquisitorius Processus exi-
git,

* 2

IV

git, sermo: licet illius concessio nitatur praeceptis iuris naturalis, forma tamen in ciuitate pendet ab artificio et doctrina. Cum autem nititur praescripto aeternae legis; omnino adfirmandum, nemini denegandam esse ipsam defensionem, quoties se grauatum putat. Inuenit itaque eruditorum sollertia regulas, ad quas defensiones formari atque elaborari debent. Non transcribo illas regulas, quas docti viri elegantissime exposuere collectas. Prouoco ad communem Iuris criminalis patrem CAROZOVIVM, GRAN-TZIVM, THOENICKERVm, HEILIVM aliosque. Ex tot regulis, vnicam examinandam sumamus: videlicet, solent in elaborandis defensionibus plerumque defensores multum operarum atque laboris impendere, qui monstrent, eum qui iudicis exortis inculpatus existit, vitae genus honestum, mores integros ac bonos semper seruasse atque bonam famam prae se ferre, nec non apud omnes honestos homines bene audire. Videamus, an talis Panegyris inculpato scriptus quidquam ad eius defensionem et liberationem efficiat?

§. II.

Iam Romanis non incognita videtur fuisse ratio defensionis in enarranda vita rei accusati. Sedebant enim in subsellis defensorum praeter defensores et Aduocatos, seu eos, qui grauissima sua praesentia tantum adiumento atque praesidio erant reo, etiam laudatores, qui rei vitam atque merita in rempublicam referebant, quasi conciliaturi iudicum beneuolentiam, vt propter merita et benefacta non tantum quid indulgerent reo, sed comparatione inter merita et delictum, propter quod accusatus, instituta, reum absolue-

foluerent. Forſan hic mos noſtratibus etiam dedit occaſionem, argumenta a laude inculpati deſumpta pro eius defenſione petere.

§. III.

Solent ergo defenſores vitae inculpati deſcribere rationes, imo memini, me in defenſionibus legiſſe non tantum recenſionem educationis, laborum ſuſceptorum, et geſtorum, verum etiam pietatis atque religionis mentionem atteſtationibus clerico firmatam, quod ſacra coena uſus fuero tempore ſit ſemperque comparuerit deuotus atque religioſus. Videtur hanc morem implicite probare ORDINAT. CRIMINALIS Art. XXV. in verbis: *Ob es eine dergleichen Perſon, zu welchen man ſich der Miſſethat verſehen möchte.* Putant interpretes, poſſe ex anterioris vitae rationibus coniecturam fieri: an probabile ſit, ut inculpatus delicti habeatur autor. Neque deſtituitur haec interpretatio fundamento omni. Qui enim iam delicti alicuius plus vna vice conuictus, poteſt contra eum oriri ſuſpicio, ſi denuo eiusdem generis delictum commiſſum, quippe *qui ſemel malus*, ex communi prouerbio *ſemper habetur malus*. Hinc recte etiam, ſi articuli inquiſitionales formantur primum generales ad vitae antea actae hiftoriam concipiuntur, quod vtiq; legibus conſentaneum eſt. Concludunt itaque ex praefumtione illa, ex qua quilibet in dubio bonus praefumitur, ſi vitam, antequam in delicti commiſſi ſuſpicionem incidit, honeſtam egit atque bonam famam habet, contra indicia illa grauantia ex bonitatis praefumtione abſoluendum eſſe inculpatum. Et ſane noſtro iure praefumtionis huius effectum quodammodo ſuffulcire videntur *Erörterung der Lands - Gebrechen* d. A. 1609. §. 5. et maxime MANDAT.

ELECT. *Wegen des Verfahren in Untersuchungs - Sachen d. d. 27. Octb. 1770. §. 3. Vbi ita ordinatum: Und unter andern auch zuvörderst wegen seines seitherigen Lebens - Wandels, Aufenthaltes und getriebenen Gewerbes und Nahrung, weshalb ausserdem amoch Erkundigung einzuziehen und davon Nachricht zu denen Akten zubringen, umständl. zu befragen etc.*

§. IV.

Quamuis vero concedam *Nemesin Carolinam* postulare, vt iudex eo respiciat, vtrum in personam cadere possit suspicio, seu talem esse personam *zu welcher man sich der Missethat versehen möchte*, tamen a me impetrare non possum, vt putem, tuto aliquid ex vita antea gesta semper recte concludi posse, siue honesta probaque fuerit, siue turpis et famosa. Et sane, si ex anili illa ratione, quod is, qui semel malus, praestitendus sit semper talis, iudicium contra aliquem concipiendum esset, quale auxilium respublica expectaret a poenis? Habent enim poenae interdum etiam eum finem, vt corrigant et emendent. Tolleretur hac infelici probatione finis haec poenarum, ac si nunquam poena corrigere hominem possent. Infligerentur itaque poenae improbe, scientes, ex praesumptione illa desuturum effectum. Docet praeterea experientia, hominem improbe et turpiter viuentem interdum illata poena excitari, vt vitae emendationis iter inchoet, neque in eam delabatur iniustitiam, ob quam commissam antea poena fuerat adfectus. Sunt quidem adeo frontis durioris interdum homines, vt omnis in iis castigatio atque poena effectum destituatur, sed hoc facti est, adeoque probandum, non vero praesumendum. Amplius cum turpitudinis et iniustitiae variae species cogitari possunt,

sunt, potest contingere, ut quis turpem agat vitam improbosque habeat mores; contra quem tamen commissi delicti suspicio moueri nequit. Concipe hominem auarum, cui profecto nulla turpitudine tanta esse videtur, ut eam non committeret, si suae cupiditati satisfacere posset. Erit fraudator, erit usurarius, forsitan et periurus, si lucrum exinde expectet: quis concludat tuto, eundem fuisse furem vel latronem, si tale commissum delictum, quasi suae auri argentique cupidini satisfecisset.

§. V.

Quae cum ita sint, facile patet, vitae turpioris genus per se plane nihil facere posse ad imputandum alicui delictum, sed alias adesse debere circumpositas causas, ex quibus contra personam coniectura sumi potest. Hinc videtur Carolus in *Ord. c. l.* proprie non respexisse ad vitae genus morumque turpitudinem tantum, sed ad circumpositas causas, ex quibus vel probabile vel improbabile, imo haud raro impossibile habendum, quem delictum imputatum commisisse. Sit quis eius farinae, ut de omni homine male loquatur cuiusque famae vim inferat, an inculpabis recte eundem famosi libelli fore autorem scriptoremque, nisi prius scias, eundem haud esse ἀναλφάβιτον. Et quo iure imputabis cui, qui venere et libidinibus deditus, stuprum, de quo apparet, esse eundem impotentem. At vero negari nequit, si aliae concurrunt suspicionis causae, faciliorem delicti imputationem excitari posse, si vitae turpitudine et morum inhonestas cum delicto imputando habet adfinitatem.

§. VI.

§. VI.

At vero! quid dicamus de vita bene antea peracta, an haec profutura sit ad excusandum reum a delicto, et an bonitatis ex LL. desumpta praesumptio sufficiat ad defendendum exculpandumque inculpatum. Ut supra meminimus, prope vniuersalis est defensorum consuetudo, ut si quae in laudem inculpati dici probarique possint, dicant atque adferant: An recte: videamus. Profecto, sicuti turpis vitae genus per se nunquam argumentum suspicionis est, ita vita honesta ante acta solum nunquam liberabit inculpatum ab imputato delicto. Aut enim adsunt contra personam aliquam, haecenus honeste viventem, indicia eundem delicti alicuius commissi grauantia: aut nulla suspicionis alicuius argumenta. Posteriori specie per se tutus est, ex formula: *In Mangel einiger Verdachts*. Priori causa ex indiciorum qualitate res iudicanda. Si enim remotissima tantum et generalia maxime indicia adsunt, et is qui parum honeste vixit, vix inculpari poterit, eo tutior erit is, qui recti sibi conscius vixit, ut contra eum nihil suscipi possit, nec eget probatione vitae antea bene peractae cum deficientia indicia. At vero, si iudiciis proximis aut specialibus grauatus, nihil proderit vita antea acta, nec liberabit ab imputationibus, si imputationis causae satis probatae. Quis enim dubitat, et eum, qui emendationis vitae est, posse tamen interdum eo delabi, ut delinquat. Habet enim quiuis homo ad peccandum delinquendumue in se procliuiratem, quae hominibus est communis imperfectio. Affectus, animique passionis imo *to* animale, quod in omni homine deprehenditur, interdum supprimunt rationis iudiciiue usum,

vt optimus quisque facile ad delinquendum incitari possit. Quomodo ergo vitae bonitas excusationi erit delinquendi?

§. VII.

Ne vero omnem vitae antea bene actae effectum negemus, puto, distinguendum praecipue, vtrum confessio aut conuictio delicti adsit, atque defensor vel poenae remissionem vel mitigationem quaerat exposita vita inculpati honesta: vix quidquam efficiet illa defensio. Sit Caia per decem annos femina honestissima a tempore pubertatis computandis: vndecimo se a viro ad adulterium committendum seduci patitur: quid proderit vita ante honeste acta, quam adulterando violauit, cuius delicto suam leges statuere poenam, in quam condemnanda. Iudex enim nec durior, nec mitior legibus esse debet; sed probato vel confesso delicto, secundum leges pronunciat. Secus vero est, si supplicando adeat principem, vt beneficio aggratiandi vel abolitione criminis inculcato seu inquisito ex sola gratia subueniat; tunc putem non inutile fore, si in literis supplicibus vitae antea bene gestae mentio atque probatio adfertur, quo ad misericordiam principem commoueat, qui ius habet, rigorem legum temperandi atque dispensandi quique delictum abolendo quasi haud factum declarare potest.

**

§. VIII.

§. VIII.

Non minus a iudice potest exigi, vt vitae antea bene actae rationem habeat, si variis grauaminibus suspicio commissi delicti excitatur. Hinc HELLIVS in *Process. Inquis. Cap. III. §. XXVIII.* ponit: *Imo elisis iudiciis ulterius studeat defensor, vt modo integritatem et famam inquisiti deducat.* Effici hoc modo putat: vt *ulterior inquisitio cesset, idque eo facilius, quo magis iudex in ambiguo haeret,* videlicet: an sit persona in quam cadere possit suspicio. Sed si de vita antea bene acta agimus, non simul conditionem vitae comprehendimus, mediaque, quibus suam quaesivit inculpatus vel inquisitus sustentationem vitaeque subsidia. Ex his enim, sicut indicia contra reum formari possunt, vtpote, si nihil laboris agat vel negotii gerat, et nihilominus pecunias copiose expendat; ita eodem modo pro exculpando reo multa ex vitae conditione desumi possunt. Vnice ergo de moralitate et pietate inquisiti nostra intelligenda sunt, de quibus disputauimus. Quamuis enim verissimum est, hominem virtutibus ornatum non minus ac eum, qui quae Sanctissimo Numini debet officia implet, haud facile atrociter delicturum, et si forsitan peccet, culpa magis, quam dolo peccaturum tamen nihil haec me mouent, vt aliquid tribuam argumentis a vita honestiori et pia antea gesta desumtis. Causam si quaerimus, facillimum erit, eandem exponere. Quis enim est, qui ignorat, multas interdum hominum actiones speciem virtutis prae se ferre: Quot sunt, quos piissimos in DEVM crederes, qui quaecunq; sunt religionis ceremoniae, sedulo ac studiosè omnes peragunt, qui plane nihil loquuntur, nisi de sanctitate interna, de timore Dei, de cura salutis aeternae. At si animi cogitata

cogitata in utroque cognoscere posses, quantum utri-
que abessent a scopo, hic a vera pietate, ille, a vera vir-
tute. Concludo itaque, cum et honestatis atque ver-
tutis et verae pietatis iudicium a nemine expectari pot-
est, quam ab aeterno NUMINE, qui maxime abscondi-
tas nostras cogitationes perspicit, iudices vero nostri
vel ex aliorum sententia et erronea saepissime opinione,
vel ex signis externis fallacissimis, imo interdum ex
factis, quorum primas causas iudices ignorant, quae-
que vitiosissimae et improbissimae sunt, iudicia ferre
debent; omnem inquisitorum defensionem a vitae ho-
nestate atque pietate depromptam vel plane nullam, vel
exiguam defendendi remedium posse praestare, neque
iudicem in iudicando ad eam inquisito scriptam saepe
panegyricin respicere posse, potius indiciorum et pro-
bationum qualitatem attendere atque secundum haec
iudicare debere.

ULB Halle
004 800 265 3

f

TA 70L

VD
18

19

1778, 7

QVAESTIO
IVRIS CONTROVERSI
AN
VITAE BENE ACTAE
PROBATIO SIT DEFENSIONIS
INCULPATI ARGUMENTVM
QVAM
ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA
PRAESIDE
D. CHRISTIANO HENR. BREVNING
PROFESS. PVBL. ORDIN. IVR. NAT. ET GENT.
ET SOCIET. LITER. DVISBYRG.
SOCIO
IN AVDITORIO IVRIDICO
DIE XXIII. OCTOBR. MDCCCLXXVIII
DEFENDET
IOANNES SAMVEL MESCHKE
LVCCAV. ALTENB.

LIPSIÆ
EX OFFICINA LANGENHEMIA

